

ABSTRAK

Kajian ini bertajuk “*Aktiviti Dakwah Terhadap Saudara Baru: Kajian di Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (JAWI)*”. Menurut statistik, kemasukan golongan *non-Muslim* dalam agama Islam yang didaftarkan di bawah Jabatan Agama Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur kian meningkat dan jumlahnya amat memberangsangkan. Dalam hal ini, JAWI memainkan peranan penting dalam mengurus pendaftaran saudara baru, mengadakan aktiviti dakwah dan lain-lain lagi. Justeru, fokus utama kajian dijalankan adalah untuk mengenal pasti aktiviti dakwah yang telah dilaksanakan terhadap saudara baru di JAWI dan mengenal pasti masalah yang dihadapi dalam pelaksanaan aktiviti dakwah tersebut. Kajian yang dijalankan ini adalah berbentuk kajian lapangan yang menggunakan kaedah kualitatif untuk mendapatkan maklumat-maklumat saudara baru melalui tinjauan secara langsung dan temu bual dalam rangka penyelidikan yang merangkumi tiga kelompok responden iaitu: pegawai Hal Ehwal Aktiviti Dakwah Saudara Baru, pendakwah (mubaligh) dan saudara baru. Kajian ini adalah untuk melihat pelaksanaan aktiviti dakwah yang telah dijalankan dan seterusnya mencadangkan beberapa kaedah bagi meningkatkan kebajikan yang berkualiti dan menjadikan golongan ini sebagai da’ie untuk mengajak kaum mereka memeluk Islam. Kajian ini mengandungi lima bab. Bab satu merupakan pendahuluan iaitu pengenalan, latar belakang kajian, penyataan permasalahan, objektif kajian, kepentingan kajian, skop kajian, kajian-kajian lepas, metodologi dan susunan penulisan. Bab dua ialah landasan teori yang membincangkan definisi dakwah dan saudara baru, pendekatan dakwah terhadap saudara baru, faktor-faktor pemelukan Islam dalam kalangan saudara baru. Seterusnya dikemukakan masalah-masalah yang dihadapi oleh saudara baru, saudara baru dan undang-undang serta kesimpulan. Bab tiga membincangkan mengenai Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (JAWI), statistik saudara baru dari tahun 2004 hingga 2009, aktiviti pengisian ilmu, aktiviti sambutan keagamaan, aktiviti kebajikan dan kesimpulan. Bab empat turut menyatakan masalah saudara baru, masalah pendakwah, masalah penganjur dan kesimpulan. Bab lima mengandungi kesimpulan keseluruhan hasil kajian dan saranan-saranan berdasarkan hasil kajian kepada pihak yang bertanggungjawab terhadap saudara baru untuk meningkatkan lagi keberkesanan aktiviti dakwah yang dijalankan.

ABSTRACT

The study is titled “Da’wah activities on new converts: Department of Religious Studies at the Federal Territory of Kuala Lumpur (JAWI)”. According to statistics, Admission for non-Muslims in Islam in the Federal Territory of Kuala Lumpur are increasing and overwhelming number. In this case, JAWI play an important role in managing the new civil registration, organizing activities and others. Thus, the main focus of this study is to identify the missionary activities were carried out on a new brother in JAWI and identify the problems faced in the implementation of the missionary activity. This study is in the form of field studies using qualitative methods to obtain information to new converts through surveys and interviews directly in the research framework consists of three groups of respondents namely: Officers Civil Affairs Da’wah Activities new converts, preacher (missionary) and his new. This study is to examine the implementation of missionary activity was conducted and further proposed several methods to improve quality and make the welfare of this group as the changing world to encourage their people to embrace Islam. This study consists of five chapters. Chapter one is an advanced introduction, background research, problem statement, research objectives, research interests, the scope of the study, previous studies, the methodology and the order of writing. Chapter two discusses the theoretical background and his definition of a new missionary, missionary approach to the new converts, and Islamic conversion factors among the new converts. Next put the problems faced by the new brother, new brothers and conclusions of law. Chapter three discusses the Federal Territory Islamic Religious Department of the Kuala Lumpur (JAWI), new converts statistics from 2004 to 2009, the content of knowledge, religious festivities, charitable activities and conclusions. Chapter four also noted the problem of new converts, missionary’s problem, the problem of organizing and conclusions. Chapter five contains the results overall conclusions and recommendations based on findings to the parties responsible for the new converts to enhance effectiveness of missionary activity carried out.

PENGHARGAAN

Segala puji-pujian dipersembahkan ke hadrat Allah SWT yang telah memberikan rahmat kepada seluruh hambaNya. Selawat dan salam buat junjungan tercinta Nabi Muhammad SAW, seluruh keluarga baginda, para sahabat, salaf al-salih serta mereka yang mengikuti jejak langkah baginda SAW sehingga ke hari akhirat.

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga diucapkan kepada Dr. Fakrul Adabi bin Ab. Kadir selaku penyelia disertasi ini, yang telah banyak membantu menyiapkan kajian ini. Segala usaha, bantuan, nasihat, serta kesudian beliau menyelia tidak dapat pengkaji lupakan. Hanya doa pengkaji panjatkan agar beliau sentiasa mendapat rahmat daripada Allah SWT.

Buat ibu bapa tercinta, Hjh. Che Kiah bt. Ismail dan Hj Hashim bin Saad yang telah bersusah payah membesar dan mendidik pengkaji, dirakamkan jutaan terima kasih yang tidak berpenghujung di atas segala pengorbanan yang telah dicurahkan. Tidak lupa juga kepada kekanda-kekanda serta juga saudara mara pengkaji yang telah menghulurkan bantuan dari pelbagai segi, semenjak pengkaji masih kecil sehingga dewasa, diucapkan terima kasih yang tidak terhingga di atas segala bantuan yang telah dihulurkan.

Pengkaji juga merakamkan ucapan terima kasih kepada Ustazah Khairunnisak bt. Ab. Halim serta seluruh kakitangan Unit Saudara Baru, Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (JAWI) yang banyak membantu pengkaji untuk menyiapkan kajian ini.

Ucapan terima kasih juga pengkaji ajukan kepada isteri yang tercinta iaitu puan Shakirah bt. Azizan serta rakan-rakan di Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya di atas segala dorongan kerjasama dan bantuan yang diberikan. Tidak lupa juga, kepada semua kakitangan perpustakaan yang telah memberikan bantuan dan kemudahan kepada pengkaji dalam menyiapkan disertasi ini terutamanya kakitangan perpustakaan Utama Universiti Malaya dan Akademi Pengajian Islam dan Za'aba. Semoga Allah SWT saja yang dapat membalas segala jasa yang kalian berikan.

“Daku hanya bertujuan untuk islah (memperbaiki) dengan sedaya upayaku. Tidaklah aku beroleh Taufik untuk menjayakannya melainkan dengan pertolongan Allah SWT. Kepada Allah SWT jualah aku berserah diri dan kepadaNyalah aku kembali”.

Surah Hūd (11):88.

Yang Benar,

(Muhammad bin Hashim)
Jabatan Dakwah dan Pembangunan Insan,
Akademi Pengajian Islam,
Universiti Malaya,
Kuala Lumpur.

ISI KANDUNGAN

DAFTAR ISI

MUKA SURAT

ABSTRAK.....	ii
ABSTRACT.....	iii
PENGHARGAAN.....	iv
PENGHARGAAN.....	iv
ISI KANDUNGAN.....	vi
SENARAI LAMPIRAN.....	xi
SENARAI JADUAL.....	xii
SENARAI KEPENTINGAN.....	xiii

BAB 1

1.1 Pengenalan.....	1
1.2 Latar Belakang Kajian.....	1
1.3 Penyataan Masalah.....	5
1.4 Objektif Kajian.....	7
1.5 Kepentingan Kajian.....	7
1.6 Skop Kajian.....	8
1.7 Definisi Tajuk.....	9
1.8 Kajian-kajian Lepas.....	11
1.9 Metodologi Kajian.....	17
1.9.1 Metod Pengumpulan Data.....	18
1.9.2 Metod Analisis Data.....	21
1.11 Susunan Penulisan.....	23

BAB 2

DAKWAH TERHADAP SAUDARA BARU

2.1 Pendahuluan.....	26
2.2 Definisi Dakwah.....	26
2.3 Definisi Saudara Baru.....	30
2.4 Pendekatan Dakwah Terhadap Saudara Baru.....	35
2.5 Faktor-faktor Pemelukan Islam Dalam Kalangan Saudara Baru.....	41
2.5.1 Kesan Pergaulan dengan Masyarakat Islam.....	42
2.5.2 Hasil Pembacaan.....	45
2.5.3 Faktor Perkahwinan.....	47
2.5.4 Pencarian Sinar Hidup.....	49
2.5.5 Hidayah Melalui Mimpi.....	51
2.5.6 Kepentingan Peribadi.....	52
2.5.7 Dorongan Keluarga.....	54
2.6 Masalah yang Dihadapi Saudara Baru.....	56
2.6.1 Berhadapan Tentangan Keluarga.....	57
2.6.2 Salah Tanggapan Masyarakat Islam.....	58
2.6.3 Pekerjaan.....	60
2.6.4 Pasangan Hidup.....	61
2.6.5 Kewangan.....	63
2.6.6 Gejala Sosial.....	64
2.7 Saudara Baru & Undang-undang.....	66
2.8 Kesimpulan.....	68

BAB 3

AKTIVITI DAKWAH SAUDARA BARU DI JABATAN AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN (JAWI)

3.1 Pendahuluan	69
3.2 Pengenalan Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (JAWI).....	69
3.3 Statistik Saudara Baru Dari Tahun 2004 Hingga 2009.....	72

3.3.1	Jumlah Saudara Baru Dari Tahun 2004 Hingga 2009.....	73
3.3.2	Statistik Saudara Baru Menurut Jantina.....	74
3.3.3	Statistik Saudara Baru Menurut Bangsa.....	75
3.3.4	Statistik Saudara Baru Menurut Taraf Pendidikan.....	76
3.3.5	Statistik Saudara Baru Menurut Agama Terdahulu.....	77
3.3.6	Statistik Saudara Baru Mengikut Peringkat Umur.....	79
3.4	Aktiviti Pengisian Ilmu.....	80
3.4.1	Kelas Pengajian al-Quran.....	81
3.4.2	Kelas Pengajian Asas-asas Fardu Ain.....	85
3.4.3	Kursus Intensif Fardu Ain/Khemah Ibadah.....	88
3.4.4	Kursus Pemantapan Akidah.....	91
3.4.5	Majlis Bacaan dan Penghayatan Yasin.....	95
3.4.6	Majlis Ilmu dan Ceramah.....	98
3.4.7	Konvensyen/Muzakarah Saudara Baru/Muslim.....	101
3.4.8	Kursus Metodologi Dakwah.....	104
3.4.9	Khidmat Nasihat/Kaunseling.....	107
3.5	Aktiviti Sambutan Keagamaan.....	110
3.5.1	Majlis Penghayatan Ramadhan.....	111
3.5.2	Majlis Sambutan Aidilfitri.....	113
3.5.3	Majlis Sambutan Maal Hijrah.....	115
3.5.4	Majlis Sambutan Maulidur Rasul.....	117
3.5.5	Majlis Sambutan Isra' dan Mi'raj.....	120
3.6	Aktiviti Kebajikan.....	122
3.6.1	Ziarah Saudara Baru yang Tinggal di Wilayah Persekutuan Kaula Lumpur.....	123
3.6.2	Majlis Sambutan Hari Keluarga Saudara Baru/Muslim Peringkat Wilayah Persekutuan.....	126
3.7	Kesimpulan.....	128

BAB 4

MASALAH DALAM AKTIVITI DAKWAH SAUDARA BARU DI JABATAN AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN(JAWI)

4.1 Pendahuluan.....	130
4.2 Masalah Saudara baru.....	130
4.2.1 Masalah Saudara Baru Tidak Komited.....	131
4.2.2 Masalah Tingkah Laku Negatif Saudara Baru.....	133
4.2.3 Masalah Pemelukan Islam Kerana Ada Kepentingan Tertentu.....	134
4.3 Masalah Pendakwah.....	136
4.3.1 Masalah Pendakwah Tidak Komited.....	136
4.3.2 Masalah Tingkah Laku Negatif Pendakwah.....	138
4.3.4 Masalah Pendakwah dengan Institusi Dakwah.....	139
4.4 Masalah Berkaitan Penganjur.....	142
4.4.1 Masalah Kekurangan Pendakwah (Mubaligh).....	142
4.4.2 Masalah Kewangan.....	143
4.5 Kesimpulan.....	145

BAB 5: PENUTUP

5.1 Pendahuluan.....	146
5.2 Kesimpulan Kajian.....	146
5.2.1 Statistik Saudara Baru di Wilayah Persekutuan, Kuala Lumpur....	146
5.2.2 Aktiviti Dakwah Saudara Baru di JAWI.....	147
5.2.2.1 Aktiviti Pengisian Ilmu.....	147
5.2.2.2 Aktiviti Sambutan Keagamaan.....	149
5.2.2.3 Aktiviti Kebajikan.....	149
5.2.3 Masalah Dalam Aktiviti Dakwah Saudara Baru di JAWI.....	150
5.2.3.1 Masalah Saudara Baru.....	150
5.2.3.2 Masalah Pendakwah.....	151
5.2.3.3 Masalah Penganjur.....	152
5.3 Cadangan dan Saranan.....	153
5.3.1 Kepada Saudara Baru.....	153
5.3.2 Kepada Pendakwah.....	154

5.3.3 Kepada Masyarakat Islam.....	155
5.3.4 Kepada Institusi-institusi Dakwah.....	156
5.3.5 Kepada JAWI.....	157
5.4 Penutup.....	159
BIBLIOGRAFI.....	160
SENARAI TEMU BUAL.....	167
RUJUKAN LAMAN WEB.....	169

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran	Muka Surat
A. Borang Temu Bual Saudara Baru Terhadap Aktiviti Dakwah dan Masalahnya di JAWI.....	170
B. Surat Permohonan untuk Mendapatkan Statistik Saudara Baru di JAWI.....	171
C. Statistik Saudara Baru dari Tahun 2004 Hingga 2009.....	172
D. Borang Prosedur Berkaitan Kemasukan Islam di JAWI.....	173
E. Borang Berkaitan dengan Aktiviti Dakwah Saudara Baru di JAWI.....	174
F. Jadual Kelas Pengajian Saudara Baru di JAWI.....	175
G. Borang Sumbangan Asnaf <i>Mu'llaf</i> Tahun 2009.....	176
H. Borang Permohonan Kad Akuan Islam, JAWI.....	177
I. Gambar-gambar Aktiviti Pengajian Saudara Baru di JAWI.....	178

SENARAI JADUAL

Jadual	Muka Surat
1. Jumlah Saudara Baru Dari Tahun 2004 Hingga 2009.....	73
2. Statistik Saudara Baru Menurut Jantina.....	74
3. Statistik Saudara Baru Menurut Bangsa.....	75
4. Statistik Saudara Baru Menurut Taraf Pendidikan.....	76
5. Statistik Saudara Baru Menurut Agama Terdahulu.....	77
6. Statistik Saudara Baru Menurut Peringkat Umur.....	79

SENARAI KEPENTINGAN

1.	SWT	Subhana Wa ta'ālā
2.	SAW	Salla Allah 'alaih wa sallam
3.	r.a	radi Allah 'anh
4.	APIUM	Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya
5.	JAWI	Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan
6.	PERKIM	Pertubuhan Kebajikan Islam Malaysia
7.	ABIM	Angkatan Belia Islam Malaysia
8.	IOA	Islamic Outreach ABIM
9.	JAKIM	Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
10.	JIM	Jemaah Islam Malaysia
11.	MACMA	Persatuan Cina Muslim Malaysia
12.	PERMIM	Pertubuhan India Muslim Malaysia
13.	UM	Universiti Malaya
14.	UIAM	Universiti Islam Antarabangsa Malaysia
15.	UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
16.	DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
17.	b.	Bin
18.	bt.	Binti
19.	bil.	Bilangan
20.	c.	Cetakan
21.	<i>Ibid</i>	dari bahasa latin <i>ididen</i> , tajuk buku dan halaman yang Sama
22.	ed.	Editor
23.	Dr.	Doktor
24.	Ab.	Abdul
25.	<i>et. al</i>	Pengarang melebihi tiga orang
26.	h.	Halaman
27.	http	hypertext transfer protocol
28.	juz	Juzuk
29.	j.	Jilit
30.	Pg.	Pagi
31.	Ptg	Petang

32.	M	Masihi
33.	No.	Nombor
34.	<i>op. cit</i>	Dari bahasa Latin Opera Citato
35.	Prof.	Profesor
36.	t.c	Tanpa cetakan
37.	terj.	Terjemahan
38.	t.t	Tanpa tarikh
39.	Md.	Muhammad
40.	&	Dan
41.	Jan	Januari
42.	Feb	Februari
43.	Okt	Okttober
44.	Nov	November
45.	Dis	Disember

PANDUAN TRANSLITERASI

Huruf Arab	Huruf Latin	Contoh asal	Contoh Transliterasi
ء	,	س	Sa'ala
ب	B	بدل	Badala
ت	T	تمر	Tamr
ث	Th	ثورۃ	Thawrah
ج	J	جمال	Jamāl
ح	H	حدث	Hādiṭh
خ	Kh	خالد	Khālid
د	D	ديوان	Diwān
ذ	Dh	مذهب	Madhab
ر	R	رحمن	Rahmān
ز	Z	زمزم	Zamzam
س	S	سراب	Sarāb
ش	Sy	شمس	Syams
ص	Ş	صبر	Şabr
ض	D	ضمیر	Damir
ط	T	ظاهر	Tāhir
ظ	Z	ظفر	Zubh
ع	'	عبد	'Abd
غ	Gh	غیب	Ghayb
ف	F	فقہ	Fiqh
ق	Q	قاضی	Qādi
ك	K	کأس	Ka's
ل	L	لبن	Laban
م	M	مزار	Mizmār
ن	N	نوم	Nawm
هـ	H	هبط	Habaṭa

و	W	وصل	Waşl
ي	Y	يسار	Yasar

VOKAL

VOKAL PEND

<u>Huruf Arab</u>	<u>Huruf Latin</u>	<u>Contoh asal</u>	<u>Contoh Transliterasi</u>
(Fathah)	A	فَعْل	fa‘ala
(Kasrah)	I	خَسِبٌ	Hasiba
(dammah)	U	كُتُبٌ	Kutiba

VOKAL PANJANG

<u>Huruf Arab</u>	<u>Huruf Latin</u>	<u>Contoh asal</u>	<u>Contoh Transliterasi</u>
ا / اى	Ā	كتب / قضى	Kātib, qadā
ي	Ī	كرم	Karīm
و	ū	حروف	Hurūf

DIFTONG

Huruf Arab	Huruf Latin	Contoh asal	Contoh Transliterasi
و	Aw	قول	Qawl
ي	Ay	سيف	Sayf
ي	ī	رجعي	raj‘ī
ي	Uww	عدو	‘aduww